

Rumantsch è ina lingua naziunala, ma ina lingua parzialmain uffiziala da la Confederaziun, numnadamain en la correspundenza cun persunas da lingua rumantscha. La translaziun d'in decret federal serva a l'infurmaziun, n'ha dentant nagina validitad legala.

Lescha federala davart la protecziun dals animals (LPAn)

dals 16 da december 2005 (versiun dal 1. da matg 2017)

L'Assamblea federala da la Confederaziun svizra, sa basond sin ils artitgels 80 alineas 1 e 2 sco er 120 alinea 2 da la Constituziun federala¹, suenter avair gi' invista da la missiva dal Cussegl federal dals 9 da december 2002², concluda:

1. chapitel Disposiziuns generalas

Art. 1 Intent

L'intent da questa lescha è quel da proteger la dignitad ed il bainesser da l'animal.

Art. 2 Champ d'applicaziun

¹ La lescha vala per vertebrads. Il Cussegl federal fixescha per tge invertebrads ch'ella è applitgabla en tge dimensiun. Per quest intent s'orientescha el a las experientschas scientificas davart la sensibilitad dals invertebrads.

² Resalvadas restan la Lescha da chatscha dals 20 da zercladur 1986³, la Lescha federala dal 1. da fanadur 1966⁴ davart la protecziun da la natira e da la patria, la Lescha federala dals 21 da zercladur 1991⁵ davart la pestga, la Lescha federala dals 13 da december 2002⁶ davart la furmaziun professiunala sco er la Lescha federala dal 1. da fanadur 1966⁷ davart epidemias d'animals.

AS 2008 2965

- 1 SR 101
- 2 BBl 2003 657
- 3 SR 922.0
- 4 SR 451
- 5 SR 923.0
- 6 SR 412.10
- 7 SR 916.40

Art. 3 Noziuns

En questa lescha signifitgan las suandantas noziuns il sequent:

- a. *dignitad*: l'atgna valur da l'animal che sto vegnir respectada cun tractar l'animal. La dignitad da l'animal na vegn betg respectada, sch'ina grevezza da l'animal na po betg vegnir giustifitgada cun interess predominants. Ina grevezza è avant maun, sche l'animal sto subir oravant tut dolurs, suffrientschas u donns, sch'el vegn tementà u umilià, sche sia apparientscha u sias abilitads vegnan midadas radicalmain u sch'el vegn instrumentalisà memia fitg;
- b. *bainesser*: il bainesser dals animals è particularmain dà, sche:
  1. la tegnida ed il nutriment dals animals èn uschia, che lur funcziuns dal corp e lur cumportament n'èn betg disturbads ed uschia, che lur abilitad da s'adattar n'è betg dumandada en moda excessiva,
  2. els han la pussaivladad da sa cumportar en moda conforma a la spezia entaifer lur abilitad biologica da s'adattar,
  3. els èn clinicamain sauns,
  4. i vegnan evitads dolurs, suffrientschas, donns e tema;
- c. *experiment cun animals*: mintga mesira, tar la quala vegnan utilisads animals vivs per:
  1. examinar ina ipotesa scientifica,
  2. constatar l'effect d'ina tscherta mesira vi da l'animal,
  3. examinar ina substanza,
  4. gudagnar u examinar cellas, organs u liquids corporals, danor sche quai vegn fatg en il rom da la producziun agricula, d'ina activitad diagnostica u curativa vi da l'animal ubain per cumprovar il stadi da la sanadad da populaziuns d'animals,
  5. mantegnair u reproducir organissemes esters a la spezia,
  6. servir a l'instrucziun sco er a la scolaziun ed a la furmaziun supplementara.

Art. 4 Principis

¹ Tgi che s'occupa d'animals, sto:

- a. tegnair quint il meglia pussaivel da lur basegns; e
- b. procurar per lur bainesser, uschenavant che l'intent da lur utilisaziun permetta quai.

² Nagin na dastga chaschunar nungiustifitgadain dolurs, suffrientschas u donns ad in animal, tementar l'animal u betg resguardar sia dignitad en in'otra moda. Igl è scumandà da maltractar, da negliger u da stanclentar animals nunnecessariamain.

³ Il Cussegl federal scumonda ulteriuras praticas vi d'animals, sche quellas violeschan lur dignitad.

Art. 5 Scolaziun ed infurmaziun

¹ La Confederaziun po promover la scolaziun e la furmaziun supplementara da quellas persunas che s'occupan d'animals.

^{1bis} Il Cussegl federal po prevair che tshertas scolaziuns e furmaziuns supplementaras vegnian reconuschidas da la Confederaziun e dals chantuns.⁸

² La Confederaziun procura per l'infurmaziun da la publicitad en dumondas da la protecziun dals animals.⁹

2. chapitel S'occupar d'animals**1. secziun Tegnair animals****Art. 6** Pretensiuns generalas

¹ Tgi che tegna u ha quità d'animals, als sto nutrir e tgirar adequatamain, als conceder l'occupaziun e la libertad da sa mover ch'èn necessarias per lur bainesser sco er – sche quai fa da basegn – in alloschi.

² Suentar avair consultà ils circuls interessads decretescha il Cussegl federal – resguardond las experientschas scientificas e tegnend quint dal stadi da l'experientscha e dal svilup tecnic – prescripziuns davart la tegnida d'animals, particularmain pretensiuns minimalas. El scumonda geners da tegnair animals che cuntrafan als principis da la protecziun dals animals.

³ El po fixar las pretensiuns a la scolaziun ed a la furmaziun supplementara da las possessuras e dals possessurs d'animals sco er da quellas persunas che scoleschan u che tgiran animals.¹⁰

Art. 7 Obligaziun d'annunzia e da dumandar ina permissiun, scumonds¹¹

¹ Il Cussegl federal po suttametter a l'obligaziun d'annunzia u da dumandar ina permissiun tsherts geners da tegnair animals, la tegnida da tshertas spezias d'animals sco er tshertas tgiras d'animals.¹²

² Il commerzi cun systems ed indrizs da stallaziun che vegnan producids en seria per animals da niz dovra ina permissiun federala. La permissiun vegn concedida mo, sch'ìls systems ed ils indrizs correspundan a las pretensiuns d'ina tegnida d'animals confirma a lur natira. Il Cussegl federal regla la procedura da permissiun e determi-

⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

¹⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

¹¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

¹² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

nescha per tge animals da niz ch'ella è applitgabla. Per tscherts geners da tegnair animals po el prevair excepziuns da l'obligaziun da dumandar ina permissiun.

³ La tegnida professiunala e privata d'animals selvadis, che fan pretendiuns spezialas a la tegnida d'animals ed a la tgira d'animals, basegna ina permissiun. L'import da delfins e d'autras spezias da balenas (*cetacea*) è scumandà.¹³

⁴ Il Cussegl federal po declerar sco obligatoric da dumandar ina permissiun per il commerzi e l'utilisaziun da meds auxiliars e d'apparats che chaschunan suffrientschas e che vegnan duvrads per instruir e per controllar animals u als po scumandar.¹⁴

Art. 8 Protecziun da las investiziuns

Ils edifizis ed ils indrizs che vegnan permess tenor questa lescha per animals da niz pon vegnir duvrads – suenter lur construcziun – almain durant la durada ordinaria d'amortisaziun.

Art. 9 Persunal per la tgira d'animals

Il Cussegl federal po determinar en tge secturs ordaifer l'agricultura che l'engaschament da tgiradras e da tgiraders d'animals è necessari.

2. secziun **Tratga d'animals e modificaziuns geneticas**

Art. 10 Trair e producir animals

¹ L'applicaziun da metodas da tratga e da produczion natiralas sco er artificialas na dastga betg chaschunar – als animals geniturs ed a lur descendents – dolurs, suffrientschas, donns u disturbis dal cumportament che vegnan chaschunads u ch'èn liads a la finamira da tratga; resalvadas restan las disposiziuns davart experiments cun animals.

² Il Cussegl federal decretescha prescripziuns davart la tratga e davart la produczion d'animals e fixescha ils criteris per giuditgar l'admissibilitad da las finamiras da tratga e da las metodas da reproducziun; per quest intent resguarda el la dignitad da l'animal. El po scumandar la tratga, la produczion, la tegnida, l'import, il transit e l'export sco er il commerzi cun animals che han tschertas caracteristicas, en spezial abnormitads dal corp e dal cumportament.¹⁵

¹³ Integrà la segunda frasa tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

¹⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

¹⁵ Versiun da la segunda frasa tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

Art. 11 Obligaziun da dumandar ina permissiun per animals modifitgads geneticamain

¹ Tgi che producescha, tira, tegna, dovra u fa commerzi cun animals modifitgads geneticamain dovra ina permissiun chantunala. Tgi che producescha, tira, tegna u fa commerzi cun tals animals per intents da perscrutaziun, da terapia e da diagnostica, dovra ina permissiun chantunala tenor l'artitgel 19 alinea 1. En ils auters cas sa drizza la procedura da permissiun tenor las disposiziuns davart experiments cun animals e tenor la Lescha dals 21 da mars 2003¹⁶ davart la tecnica genetica.

² Suenten avair consultà ils circuls interessads, la Cumissiun federala d'etica per la biotecnologia en il sector betg uman, la Cumissiun federala spezialisada per la segezza biologica e la Cumissiun federala per ils experiments cun animals fixescha il Cussegl federal criteris che permettian da considerar ils interess cun producir, cun trair, cun tegnair e cun duvrar animals modifitgads geneticamain sco er cun far commerzi cun tals animals.

³ Il Cussegl federal regla las pretensiuns als instituts, en ils quals vegnan realisadas activitads tenor l'alinea 1 segunda frasa, en spezial las pretensiuns a l'infrastructura, al personal, a la surveglianza ed a la documentaziun.

⁴ Il Cussegl federal po prevair excepziuns da l'obligaziun da dumandar ina permissiun ubain simplificaziuns en la procedura da permissiun particularmain, sch'igl è cler, ch'i na resultan betg dolurs, suffrientschas, donns u disturbis dal cumportament tar ils animals, pervia da las metodos da produczion u da tratga, e sch'i vegn tegnì quint da la dignitad da l'animal en in'autra moda.

Art. 12 Obligaziun d'annunzia

¹ Ils animals modifitgads geneticamain che subeschian dolurs, suffrientschas, donns u disturbis dal cumportament pervia da la produczion u pervia da la tratga, ubain dals quals la dignitad na vegn betg resguardada en in'autra moda ston vegnir annunziads a l'autorità chantunala.

² L'autorità chantunala trasferescha questas annunzias a la Cumissiun chantunala per experiments cun animals e decida – sin fundament da la proposta da tala – davart l'admissibilitad da la tratga.

³ Il Cussegl federal regla ils detagls da l'annunzia.

¹⁶ SR 814.91

3. secziun   **Circulaziun d'animals e da products d'animals**¹⁷

Art. 13¹⁸   Obligaziun da dumandar ina permissiun e d'annunzia

¹ Il commerzi professional cun animals e l'utilisaziun d'animals vivs per far reclama dovran ina permissiun.

² Il Cussegl federal po declerar occurrenzas surregionalas cun animals sco sutta-messas a l'obligaziun d'annunzia e po dumandar ina permissiun.

Art. 14   Cundiziuns, restricziuns e scumonds¹⁹

¹ Per motivs da la protecziun dals animals e da la protecziun da las spezias po il Cussegl federal liar a cundiziuns, restrenscher u scumandar l'import, il transit e l'export d'animals u da products d'animals²⁰. Resalvà resta l'import da charn koschra e da charn halal, per garantir il provediment suffizient cun tala charn da las communitads gidieua ed islamica. Il dretg d'importar e da retrair tala charn è reservà a las commembras ed als commembers da questas communitads sco er a lur persunas giuridicas ed a lur societads da persunas appartegnentas.

² Scumandads èn l'import, il transit e l'export da fols da giat e da chaun e da products da tals sco er il commerzi cun tals fols e cun tals products.²¹

4. secziun   **Transports d'animals**

Art. 15   Principis²²

¹ Ils transports d'animals ston vegnir fatgs cun schanetg e senza in retard nun-necessari. La durada dal viadi importa maximalmain 6 uras a partir da la piazza da chargiada. Il Cussegl federal decretescha las disposiziuns excepziunalas.

² Suenter avair consultà las organisaziuns da branscha regla el las pretensiuns a la scolaziun ed a la furnaziun supplementara dal personal incumbensà cun il transport professional d'animals.

¹⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

¹⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

¹⁹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

²⁰ Versiun tenor l'aggiunta 1 cifra 2 da la LF dals 16 da mars 2012 davart la circulaziun cun animals e cun plantas da spezias protegidas; en vigur dapi il 1. d'oct. 2013 (AS 2013 3095; BBl 2011 6985).

²¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

²² Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

Art. 15a²³ Transports internaziunals d'animals

¹ Tgi che organisescha professunalmain transports internaziunals d'animals dovra ina permissiun.

² Il Cussegl federal po determinar tge normas internaziunalas che ston vegnir observadas tar transports internaziunals d'animals.

³ Il transit tras la Svizra d'arments, da nursas, da chauras, da portgs, da chavals da maz e da giaglinom da maz dastga vegnir fatg mo cun la viafier u cun aviuns.

5. secziun Intervenziuns vi d'animals**Art. 16**

Las intervenziuns che chaschunan dolurs dastgan vegnir fatgas mo cun ina suppressiun generala u locala da las dolurs che vegn exequida d'ina persuna cumpetenta. Il Cussegl federal fixescha las excepziuns. El determinescha tge persunas che valan sco cumpetentas. Resalvadas restan las disposiziuns da questa lescha concernent ils experiments cun animals.

6. secziun Experiments cun animals**Art. 17** Restricziun a la dimensiun indispensabla

Ils experiments cun animals che chaschunan dolurs, suffrientschas u donns als animals, che als tementeschon, che pregiuditgeschan considerablmain lur stadi general u che na resguardan betg lur dignitad en in'otra moda ston vegnir restrenschids a la dimensiun indispensabla.

Art. 18 Obligaziun da dumandar ina permissiun

¹ Tgi che vul far experiments cun animals dovra ina permissiun da l'autoritad chantunala cumpetenta.

² Las praticas tenor l'artitgel 11 alinea 1 ultima frasa han il medem status da procedura sco ils experiments cun animals.

³ L'autoritad chantunala cumpetenta suttametta las dumondas da permissiun per experiments cun animals tenor l'artitgel 17 a la Cumissiun chantunala per experiments cun animals.

⁴ Las permissiuns ston vegnir limitadas. Ellas pon vegnir colliadas cun cundiziuns e cun pretensiuns.

⁵ Ils instituts ed ils labors che fan experiments cun animals sco er las tratgas d'animals d'experiment ston tegnair ina controlla dal dumber d'animals.

²³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

Art. 19 Pretensiuns

¹ Il Cussegl federal fixescha las pretensiuns als instituts ed als labors, en ils quals dastgan vegnir fatgs experiments cun animals, a la scolaziun ed a la furnaziun supplementara dal personal sco er a la permissiun da tegnidas, da tratgas e da negozis d'animals d'experiment.

² Il Cussegl federal determinescha ils criteris per giuditgar la dimensiun indispensabla en il senn da l'artitgel 17.

³ Il Cussegl federal po declerar sco inadmissibels tsherts intents d'experiments.

⁴ In experiment cun animals è en spezial inadmissibel, sch'el chaschuna dolurs, suffrientschas u donns memia gronds a l'animal en cumparegliaziun cun il gudogn d'enconuschientschas ubain sch'el tementescha memia fitg l'animal.

Art. 20 Execuziun dals experiments

¹ Dolurs, suffrientschas u donns dastgan mo vegnir chaschunads ad in animal, u in animal dastga mo vegnir tementà, sche quai è inevitabel per ademplir l'intent da l'experiment cun animals.

² Ils experiments dastgan vegnir fatgs mo cun animals d'in stgalim superiur da la scala da l'evoluziun, sche l'intent na po betg vegnir cuntanschi cun animals d'in stgalim inferiur da la scala da l'evoluziun e sch'i na dat naginas metodas alternativadas adattadas.

³ Il Cussegl federal fixescha las ulteriuras pretensiuns a l'execuziun dals experiments.

Art. 20a²⁴ Infurmaziun da la publicitad

¹ Suentar la terminaziun d'in experiment cun animals publitescha l'Uffizi federal da segirezza alimentara e fatgs veterinars (USAV)²⁵ las suandantas indicaziuns:

- a. il titel ed il sector spezial da l'experiment cun animals;
- b. l'intent da l'experiment;
- c. il dumber d'animals duvrads da mintga spezia d'animals;
- d. il grad da grevezza, al qual ils animals involvids èn stads suttamess.

² Il Cussegl federal po prevair ch'i vegnian publitedas ulteriuras indicaziuns, sche nagins interess publics u privats predominants degns da vegnir protegids na s'opponan a quai.

²⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 zerc. 2012, en vigur dapi il 1. da matg 2014 (AS 2012 6279, 2013 3707; BBl 2011 7055).

²⁵ La designaziun da l'unitad administrativa è vegnida adattada per il 1. da schan. 2014 applitgond l'art. 16 al. 3 da l'Ordinaziun dals 17 da nov. 2004 davart las publicaziuns uffizialas (RO 2004 4937). Questa adattaziun è vegnida fatga en tut il text.

³ El regla ils detagls, en spezial il grad da precisaziun da las indicaziuns che ston vegnir furnidas da las personas responsablas per in experiment cun animals. En quest connex resguarda el ils interess publicis u privats predominants degns da vegnir protegids.

6a. secziun²⁶

Sistem d'infurmaziun en il sector dals experiments cun animals

Art. 20b Intent e cuntegn

¹ La Confederaziun maina in sistem d'infurmaziun en il sector dals experiments cun animals per sustegnair las incumbensas legalas da la Confederaziun e dals chantuns.

² Il sistem d'infurmaziun cuntegna las suandantas datas da persuna:

- a. datas davart persecuziuns e sancziuns administrativas e penalas;
- b. datas davart permissiuns e davart surveglianzas dals experiments cun animals;
- c. datas davart permissiuns e davart surveglianzas da las tegnidas, da las tratgas e dals negozis d'animals d'experiment;
- d. datas per annunziar lingias u tscheps d'animals engrevgiads;
- e.²⁷ datas davart la scolaziun e davart la furmaziun supplementara;
- f. datas ch'èn necessarias per publitgar la statistica d'experiments cun animals;
- g. datas ch'èn necessarias per administrar las applicaziuns ed ils systems.

Art. 20c Dretgs d'access

¹ En il rom da lur incumbensas legalas dastgan las suandantas personas elavurar datas da persuna, datas da persuna ch'èn spezialmain degnas da vegnir protegidas sco er profils da la personalitad, ed avair access a questas datas:

- a. las collavuraturas ed ils collavuradors da l'Uffizi federal veterinar (UFV) che adempleschan incumbensas che stattan en connex cun la surveglianza suprema;
- b. las collavuraturas ed ils collavuradors da las autoritads chantunals da permissiun, en lur champ da cumpetenza;
- c. las commembras ed ils commembers da las cummissiuns chantunals per experiments cun animals, en lur champ da cumpetenza;

²⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

²⁷ Versiun tenor la cifra 20 da l'aggiunta da la LF dals 20 da zer. 2014 davart il perfecziunament, en vigur dapi il 1. da schan. 2017 (AS 2016 689; BBI 2013 3729).

- d. las collavuraturas ed ils collavuratur da las instituts, dals labors sco er da las tegnidas, da las tratgas e dals negozis d'animals d'experiment, en lur champ da cumpetenzza.

² Las collavuraturas ed ils collavuratur da las autoritads chantunalas da permissiun ed ils commembers da las cumissiuns chantunalas per experiments cun animals dastgan – en ina procedura d'invista – prender cogniziun da datas d'auters chantuns davart dumondas e decisiuns da permissiun, sche quai è necessari per ademplier lur incumbensas legalas.

Art. 20d   Taxas

La Confederaziun incassescha taxas dals chantuns per l'utilisaziun dal sistem d'infurmaziun. Il Cussegl federal fixescha las taxas.

Art. 20e   Regulaziuns complementaras

Il Cussegl federal regla:

- a. la collavuraziun cun ils chantuns;
- b. il catalog da datas;
- c. las responsablads per l'elavuraziun da las datas;
- d. ils dretgs d'access, particularmain la dimensiun dals access en la procedura d'invista;
- e. las mesiras organisatoricas e tecnicas ch'èn necessarias per garantir la protecziun da las datas e la segirezza da las datas, particularmain las premissas per conceder l'access;
- f. l'archivaziun;
- g. il termin da tegnair en salv e da stizzar las datas.

7. secziun   Mazzar animals

Art. 21

¹ Ils mammals dastgan vegnir mazzads mo, sch'els èn vegnids sturnids avant che cumenzar a trair il sang.

² Il Cussegl federal po suttametter il mazzament d'auters animals a l'obligaziun da sturnir.

³ El determescha las metodos da sturnir admessas.

⁴ Suent'er avair consultà las organisaziuns da bransch regla el las pretensiuns a la scolaziun ed a la furmaziun supplementara dal persunal dals stabiliments da maz.

3. chapitel Perscrutaziun

Art. 22

¹ La Confederaziun maina e sustegna la perscrutaziun scientifica e relevanta per la protecziun dals animals.

² En collavuraziun cun las scolas autas e cun l'industria promova ella cunzunt il svilup, la reconuschientscha e l'applicaziun da metodos che pon remplazzar ils experiments cun animals u che pon reducir il dumber d'animals d'experiment ubain la grevezza che quels ston supportar. En spezial promova ella ils projects da perscrutaziun spezial che han la finamira d'eliminar las dolurs, las suffrientschas u las temas en cas d'intervenziuns tenor l'artitgel 16.

4. chapitel Mesiras administrativas e recurs d'autoritads

Art. 23 Scumonds da tegnair animals

¹ L'autoridad cumpetenta po scumandar per in temp limità u illimità a las suandantas persunas da tegnair u da trair animals, da far commerzi cun animals u da s'occupar professionalmain d'animals:

- a. a las persunas ch'èn vegnidas chastiadas pervia da cuntravenziuns repetidas u grevas cunter las prescripziuns da questa lescha e da ses decrets executivs u cunter disposiziuns;
- b. a las persunas ch'èn per auters motivs inablas da tegnair u da trair animals.

² In tal scumond pronunzià d'in chantun vala en l'entira Svizra.

³ L'UFV maina in register dals scumonds pronunziads. Da quest register pon ils posts chantunals spezialisads prender invista tenor l'artitgel 33 per ademplir lur incumbensas legalas.²⁸

⁴ Il Cussegl federal po concluder contracts internaziunals concernent il barat vicendaivel d'infurmaziuns davart scumonds pronunziads. El po prevair che scumonds ch'èn vegnids pronunziads a l'exteriur sajan applitgabels en Svizra.²⁹

Art. 24 Intervenziuns da l'autoridad

¹ L'autoridad cumpetenta intervegn immediatamain, sch'i vegn constatà che animals vegnan negligids u tegnids sut cundiziuns totalmain inadequatas. Ella po sequestrar preventivamain ils animals ed als collocar en in lieu adattà a quint da la possessura u dal possessur; sche necessari lascha ella vender u mazzar ils animals. Per quest intent po ella dumandar l'agid dals organs da polizia.

²⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

²⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

² Il retgav d'ina utilisaziun da l'animal pervegn a la possessura u al possessur, suenter avair deduci ils custs da procedura.

³ Sch'i vegnan constatadas cuntravenziuns chastiablas cunter las prescripziuns da questa lescha, fan las autoritads ch'èn cumpetentas per l'execuziun ina denunzia penala.³⁰

⁴ En cas levs po l'autoridad ch'è cumpetenta per l'execuziun renunziar da far ina denunzia penala.³¹

Art. 25³²   Recurs d'autoritads

¹ Cunter disposiziuns da las autoritads chantunalas concernent experiments cun animals ha l'UFV ils meds legals dal dretg chantunal e federal.

² Las autoritads chantunalas communitgeschan lur decisziuns immediatamain a l'UFV.

5. chapitel   Disposiziuns penalas

Art. 26   Maltractament d'animals

¹ Cun in chasti da detenziun da fin a 3 onns u cun in chasti pecuniar vegn chastià tgi che fa intenziunadamain il suandant:³³

- a. maltracta, negligescha, stanclenta nunnecessariamain in animal u na resguarda betg sia dignitad en in'otra moda;
- b. mazza animals en moda crudaivla u da levsenn;
- c. organisescha cumbats tranter u cun animals, tar ils quals ils animals vegnan maltractads u mazzads;
- d. chaschuna dolurs, suffrientschas u donns ad in animal u al tementescha cun realisar experiments, nun che quai saja inevitabel per la finamira persequitada;
- e. lascha ir u lascha enavos in animal domestic u in animal tegnì en in manaschi cun l'intenziun da sa deliberar d'el.

² Sche la delinquenta u il delinquent agescha per negligientscha, vegn ella u el chastià cun in chasti pecuniar da fin a 180 taxas per di.³⁴

³⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

³¹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

³² Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

³³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

³⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

Art. 27³⁵ Cuntravenziuns en la circulaziun d'animals e da products d'animals
 1 ...³⁶

² Cun ina multa da fin a 20 000 francs vegn chastià tgi che na resguarda intenziunadamain betg – en la circulaziun d'animals u da products d'animals – las cundiziuns, las restricziuns u ils scumonds tenor l'artitgel 14. L'emprova, la cumplicitad e l'instigaziun èn chastiablas. Sche la delinquenta u il delinquent agescha per negligentscha, vegn ella u el chastià cun ina multa.

Art. 28 Ulteriuras cuntravenziuns

¹ Nun che l'artitgel 26 saja applitgabel, vegn chastià cun ina multa da fin a 20 000 francs tgi che intenziunadamain³⁷:

- a. na resguarda betg las prescripziuns davart la tegnida d'animals;
- b. tira u producescha animals cuntrari a las prescripziuns;
- c. producescha, tira, tegna, fa commerzi u utilisescha animals modifitgads geneticamain cuntrari a las prescripziuns;
- d. transporta animals cuntrari a las prescripziuns;
- e. fa intervenziuns vi da l'animal u experiments cun animals cuntrari a las prescripziuns;
- f. mazza animals cuntrari a las prescripziuns;
- g. fa autras praticas vi d'animals, ch'èn scumandadas per lescha u per ordinaziun;
- h.³⁸ fa professionalmain commerzi cun animals cuntrari a las prescripziuns;
- i.³⁹ utilisescha animals vivs per intents da reclama cuntrari a las prescripziuns.

² L'emprova, la cumplicitad e l'instigaziun èn chastiablas. Sche la delinquenta u il delinquent agescha per negligentscha, vegn ella u el chastià cun ina multa.⁴⁰

³ Cun ina multa vegn chastià tgi che cuntrafa intenziunadamain u per negligentscha ad ina prescripziun executiva, da la quala la violaziun è vegnida declerada sco chastiabla, u ad ina decisiun ch'è drizzada ad el e che cuntegna la smanatscha da chasti tenor quest artitgel.⁴¹

³⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

³⁶ Vesair er sut art. 45a qua sutvart.

³⁷ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

³⁸ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

³⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

⁴⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

⁴¹ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

Art. 29 Surannaziun

La persecuziun penal surannescha en 5 onns, il chasti en 4 onns.

Art. 30 Persunas giuridicas e societads commerzialas

L'artitgel 6 da la Lescha federala dals 22 da mars 1974⁴² davart il dretg penal administrativ è applitgabel.

Art. 31⁴³ Persecuziun penal

¹ La persecuziun ed il giudicament d'acts chastiabels èn chausa dals chantuns.

² Tenor l'artitgel 27 alinea 2 persequitescha e giuditgescha el cuntravenziuns che vegnan constatadas dals posts da controlla da cunfin admiss a chaschun da l'import, dal transit e da l'export d'animals e da products d'animals. Sch'igl exista a medem temp ina cuntravenziun cunter la Lescha da duana dals 18 da mars 2005⁴⁴ u cunter la Lescha dals 12 da zercladur 2009⁴⁵ davart la taglia sin la plivalur, persequitescha e giuditgescha l'Administraziun federala da duana las cuntravenziuns.

³ Sch'igl exista en cas da l'import, dal transit e da l'export d'animals e da products d'animals ordaifer ils posts da controlla da cunfin renconuschids a medem temp ina cuntravenziun cunter la Lescha da duana dals 18 da mars 2005 u cunter la Lescha dals 12 da zercladur 2009 davart la taglia sin la plivalur, persequitescha e giuditgescha l'Administraziun federala da duana las cuntravenziuns.

⁴ Sch'ina cuntravenziun represchenta a medem temp ina cuntravenziun tenor ils alineas 1, 2 u 3, ch'è drizzada cunter la Lescha federala dals 16 da mars 2012⁴⁶ davart il traffic cun spezias d'animals e da plantas protegidas, cunter la Lescha da duana dals 18 da mars 2005, cunter la Lescha dals 12 da zercladur 2009 davart la taglia sin la plivalur, cunter la Lescha da victualias dals 20 da zercladur 2014⁴⁷, cunter la Lescha dal 1. da fanadur 1966⁴⁸ davart epidemias d'animals, cunter la Lescha da chatscha dals 20 da zercladur 1986⁴⁹ u cunter la Lescha federala dals 21 da zercladur 1991⁵⁰ davart la pestga, e che sto vegnir persequitada da la medema autoritad federala, vegn applitgà il chasti smanatschà per la cuntravenziun la pli greva; quest chasti po vegnir augmentà adequatamain.⁵¹

⁴² SR 313.0

⁴³ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. d'oct. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055). Vesair er art. 45a qua sutvart.

⁴⁴ SR 631.0

⁴⁵ SR 641.20

⁴⁶ SR 453

⁴⁷ SR 817.0

⁴⁸ SR 916.40

⁴⁹ SR 922.0

⁵⁰ SR 923.0

⁵¹ Versiun tenor la cifra II 2 da l'aggiunta da la Lescha da victualias dals 20 da zer. 2014, en vigur dapi il 1. da matg 2017 (AS 2017 249; BBl 2011 5571).

6. chapitel Disposiziuns finalas

1. secziun Execuziun

Art. 32 Execuziun tras la Confederaziun ed ils chantuns

¹ Il Cussegl federal decretescha las prescripziuns executivas. El po autorisar l'UFV da decretar prescripziuns executivas da caracter tecnic.⁵²

² L'execuziun è chausa dals chantuns, nun che la lescha prevesia insatge auter. Ils chantuns pon regiunalisar l'execuziun.

^{2bis} Il Cussegl federal po obligar ils chantuns d'infurmar la Confederaziun davart las mesiras executivas ch'els han prendi e davart ils resultats da las controllas e da las examinaziuns ch'els han fatg.⁵³

³ Il Cussegl federal determinescha en tge dimensiun ch'ils manaschis che tegnan animals ston vegnir controllads e co che la realisaziun dals experiments cun animals sto vegnir survegliada. La controlla dals manaschis che tegnan animals e la registraziun correspondent da datas ston vegnir coordinadas cun las controllas che vegnan pretendidas en la legislaziun davart l'agricultura, las epidemias d'animals e las victualias.

⁴ Il Cussegl federal regla la scolaziun e la furmaziun supplementara da las persunas che adempleschan funcziuns en connex cun l'execuziun da questa lescha.⁵⁴

⁵ Tenor l'artitgel 7 alinea 2 èn l'execuziun da la procedura da permissiun e la surveglianza da l'import, dal transit e da l'export d'animals e da products d'animals als posts da controlla da cunfin admiss chausa da la Confederaziun.⁵⁵

Art. 32a⁵⁶ Collavuraziun internaziunala

Il Cussegl federal po far contracts internaziunals davart la scolaziun, la realisaziun da controllas ed il barat d'infurmaziuns sin il champ da la protecziun dals animals.

Art. 32b⁵⁷ Protesta

¹ Las disposiziuns da l'UFV pon vegnir contestadas cun ina protesta.

² L'effect suspensiv po vegnir privà da la protesta.

³ Il termin da protesta dura 10 dis.

⁵² Versiun da la segunda frasa tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

⁵³ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

⁵⁴ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

⁵⁵ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigor dapi il 1. d'oct. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055). Vesair er l'art. 45a qua sutvart.

⁵⁶ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

⁵⁷ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigor dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBI 2011 7055).

Art. 33 Post chantunal spezialisà

Ils chantuns installeschan mintgamai in post spezialisà che stat sut la responsabladad da la veterinaria chantunala u dal veterinari chantunal; in post ch'è adattà per garantir l'execuziun da questa lescha u da las prescripziuns ch'èn vegnidas decretadas sin basa dad ella.

Art. 34 Cumissiun chantunala per experiments cun animals

¹ Ils chantuns nomineschan mintgamai ina Cumissiun per experiments cun animals che sa cumpona da spezialistas e da spezialists, ch'è independenta da l'autorità da permissiun ed en la quala èn represchentadas adequatamain las Organisations per la proteccziun dals animals. Plirs chantuns pon instituir ina cumissiun cuminaivla.

² La Cumissiun per experiments cun animals examinescha las dumondas e fa ina proposta a l'autorità da permissiun. Ella vegn consultada per controllar la tratga d'animals d'experiment e l'execuziun dals experiments cun animals. Ils chantuns la pon delegar ulteriuras incumbensas.

Art. 35 Cumissiun federala per experiments cun animals

¹ Il Cussegl federal instituescha ina Cumissiun per experiments cun animals che sa cumpona da spezialistas e da spezialists. Questa cumissiun cusseglia l'UFV e stat a disposiziun als chantuns per dumondas da princip e per cas contestads.⁵⁸

² La Cumissiun federala per experiments cun animals collavura cun la Cumissiun federala d'etica per la biotecnologia en il sectur betg uman.

Art. 35a⁵⁹ Cumissiuns d'examen

¹ Il Cussegl federal po nominar cumissiuns d'examen che organiseschan examens da personas che adempleschan funcziuns en connex cun l'execuziun da questa lescha.

² Las cumissiuns d'examen communitgeschan ils resultats dals examens en furma d'ina disposiziun.

³ Il Cussegl federal po delegar als chantuns l'organisaziun dals examens.

Art. 36 Statistica d'experiments cun animals

L'UFV publitgescha annualmain ina statistica davart tut ils experiments cun animals che vegnan realisads en Svizra.⁶⁰ La statistica infurmescha la publicità davart dumondas concernent ils experiments cun animals e concernent las modificaziuns geneticas vi d'animals.

⁵⁸ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

⁵⁹ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

⁶⁰ Versiun tenor la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

Art. 37 Cunvegna da finamiras

Cun ils chantuns po il Cussegl federal concluder cunvegns da finamiras davart secturs parzials da l'execuziun da questa lescha.

Art. 38 Cooperaziun d'organisaziuns e da firmas

¹ La Confederaziun ed ils chantuns pon consultar organisaziuns e firmas per l'execuziun da questa lescha u crear organisaziun adattadas per quest intent.

² Els surveglian la cooperaziun da questas organisaziuns e da questas firmas. L'autorità competenta descriva en ina incarica da prestaziun las incumbensas e las cumpetenzas che vegnan surdadas a questas organisaziuns ed a questas firmas. Davart lur gestiun e lur contabilitad ston ellas render quint a questa autorità. La controlla parlamentara en la Confederaziun ed en ils chantuns resta resalvada.

³ Il Cussegl federal ed ils chantuns pon autorisar las organisaziuns e las firmas incumbensadas da metter a quint taxas per lur activitad.

Art. 39 Dretg d'access

Las autoridades ch'èn incumbensadas cun l'execuziun da questa lescha han access als locals, als indrizs, als vehichels, als objects ed als animals; per quest intent han ellas la qualità d'organs da la polizia giudiziala.

Art. 40 Surveglianza suprema da la Confederaziun

La surveglianza suprema da la Confederaziun davart l'execuziun da questa lescha tras ils chantuns è chausa dal Departament federal da l'intern⁶¹.

Art. 41 Taxas

¹ Nun che la lescha disponia insatge auter, è sia execuziun libra da taxas.

² Ils chantuns èn autorisads d'incassar taxas per:

- a. permissiuns e disposiziuns;
- b. controllas che han chaschunà reclamaziuns;
- c. servetschs speziels che han chaschunà lavur che surpassan l'activitad administrativa usitada.

³ Il Cussegl federal fixescha il rom per las taxas chantunalas.

Art. 42 Prescripziuns chantunalas

¹ Uschenavant che questa lescha basegna dretg chantunal complementar per sia execuziun, èn ils chantuns obligads da far las prescripziuns correspondentas.

⁶¹ Expressiun tenor la cifra I 14 da l'Ordinaziun dals 15 da zer. 2012 (nova structuraziun dals departaments), en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 3655). Questa midada è vegnida resguardada en l'entir decret.

² Ils chantuns communitgeschan las prescripziuns executivas al Departament federal da l'intern.

2. secziun   Aboliziun dal dretg vertent e disposiziuns transitoricas

Art. 43   Aboliziun dal dretg vertent

La Lescha federala dals 9 da mars 1978⁶² davart la protecziun dals animals vegn abolida.

Art. 44   Disposiziun transitorica tar l'art. 16

A partir dal 1. da schaner 2009 èsi scumandà da chastrar chirurgicamain purschels senza supprimer las dolurs. Sch'i n'è betg avant maun per quest termin ina metoda alternativa ch'è adattada per la pratica, po il Cussegl federal suspender l'entrada en vigur da quest scumond maximalmain per 2 onns.

Art. 45   Disposiziun transitorica tar la protecziun giuridica

Fin a l'entrada en vigur da la Lescha dals 17 da zercladur 2005⁶³ davart il Tribunal administrativ federal vegn reglada la protecziun giuridica complementarmain a las disposiziuns generalas davart l'Organisaziun giudiziala sco suonda: La Cumissiun da recurs dal Departament federal d'economia giuditgescha ils recurs cunter disposiziuns da l'UFV.

Art. 45a⁶⁴   Disposiziun da coordinaziun

Independentamain dal fatg, sche la Lescha federala dals 16 da mars 2012⁶⁵ davart la circulaziun da las spezias da fauna e da flora protegidas (LFCITES) u sche la midada dals 15 da zercladur 2012 da la LPAn entra en vigur sco emprima, vegnan midads ils artitgels 27 alinea 1, 31 sco er 32 alinea 5 LPAn – cun l'entrada en vigur da la lescha che entra pli tard en vigur sco er sche omaduas leschas entran en vigur a medem temp – sco suonda:

...⁶⁶

⁶² [AS 1981 562, 1991 2345, 1995 1469 art. 59 cifra 1, 2003 4181 4803 agiunta cifra 3, 2006 2197 agiunta cifra 45]

⁶³ SR 173.32. Questa lescha è entrada en vigur il 1. da schan. 2007.

⁶⁴ Integrà tras la cifra I da la LF dals 15 da zer. 2012, en vigur dapi il 1. da schan. 2013 (AS 2012 6279; BBl 2011 7055).

⁶⁵ BBl 2012 3465

⁶⁶ Las midadas pon er vegnir consultadas en la AS 2012 6279.

3. secziun Referendum ed entrada en vigur

Art. 46

¹ Questa lescha è suttamessa al referendum facultativ.

² Ella vegn publitgada en il Fegl uffizial federal, sche l'iniziativa dal pievel «per ina protecziun dals animals conferma al temp (Gea a la protecziun dals animals!)» vegn retratga u refusada⁶⁷.

³ Il Cussegl federal fixescha l'entrada en vigur.

Data da l'entrada en vigur: 1. da settember 2008⁶⁸

⁶⁷ L'iniziativa dal pievel è vegnida retratga (vesair BBl 2006 355).

⁶⁸ COCF dals 23 d'avr. 2008.

